

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában

Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.

Egyes szám ára 8 fill., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti BUDAY ALADÁR.

a PÁZMÁNEUM nyomda és irodalmi vállalat kiadása

Budapesten, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.

Európa egyéb államaiba és Amerikába

egész évre 7 kor.

Hirdetések alku szerinti árban.

Január 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
3 Vasárnap	C. Genovéva	János	21 Jul. szt. vt.	Máté	7 33	4 2	8 29		4 52	7 8	Holdt. 3-an u-e. 6 ó. 47 p.
4 Hétfő	Titus pk.	(XXI. 19-24)	22 Anasztázia	(I. 1. sz.)	33	3	30		6 4	8 0	
5 Kedd	Teleszfor vt.	Péternek	23 Krétoi 10 vt.	Jézus	33	4	31		7 20	9 44	
6 Szerda	Vizkereszt	Jézus	24 Kar. el. böjt.	Krisztus	33	6	33		8 36	9 23	
7 Csütörtök	Rajmund hv.	követé-	25 N. Karácsony	nemzetiség-	32	7	35		9 51	9 57	
8 Péntek	Szeverin ap.	séröl.	26 Ist. Mária	könyve.	32	8	36		11 4	10 29	
9 Szombat	Julián vt.		27 István vt.		32	9	37		D. e. 11	—	

1904.

Légy üdvöz uj esztendő!

Uj reményeket fakasztó uj év!

Ugy-e, boldogságot hozasz a magyarnak!?
És békét!? És egy jobb jövődöt!?

Lebbentsd fel fátyolod egy kissé, hadd pillantsunk beléd.

Avagy csak folytatását hozod a mostani küzdelemnek, a harcnak, a bizonytalanságnak, a feloldásnak, a sok rossznak, melyet túrve nyögünk immár több mint félszázada?

Lebbentsd föl fátyolod egy kissé, hadd lássuk, jobb lesz-e, rosszabb-e, mint annyi sok elődöd?

Ám, bárminő lesz, légy üdvöz nekünk, kik megértük a te jöttödöt és uj munkára készen fogadunk el téged, uj szakát az időnek, uj darabját nemzeti életünknek!

Ugy tekintünk, mint az isteni Gondviselés ajándékát, mit avégből kaptunk, hogy hasznunkra fordítsuk.

Mert, hajh, a nemzetek sorában sokszor esett meg, hogy nem kaptak több uj esztendőt a büszke népek, kik világot rettegtek, kik a félvilágot leigázták, és végre agyonörültek a küzdelemben, és az uj esztendő hajnala csak a kihült tetemükre vetett sugárt, ők maguk elhullottak, elhaltak, más nép kebelébe olvadtak.

Nagy tanulság ez nekünk, kik több, mint háromszáz éve álljuk a mesterséges beolvasztás ostromát és álljuk eddig sikerrel, álljuk kár nélkül, mert az ellenség minden fondor-

lata és erőszaka kudarcot vall a mi szívós ellenállásunkon.

Oh, hánszor jutottunk már odáig, hogy körülálltak minket, mint halálra válókat és sirtak rajtunk igaz meg ravasz könnyeket azok, kik eljöttek egy nemzet temetésére. De a magyarnak veleszületett kitartása meghozta a nemzeti feltámadást és a sir széléről ismét egy csapatra a cselekvő népek sorába lépett nemzetünk.

Ezért bizunk mi a magyarnak világtörténeti hivatásában: hogy annyi vész és balszerencse közt él és áll még hazánk, nemcsak Isten csodája az, hanem az Isten akarata is, mely ellen hiába küzd — Ausztria!

És az Istenbe vetett bizalom engedi meg nekünk, hogy reménnyel betelve nyissuk meg a nemzet uj esztendejét.

Az Isten irgalmába vetett hit ad arra erőt, hogy ugyanakkor, a mikor a külellenség ellen minden erőnket latba kell vetni, mégis a belső megerősödésre is gondoljunk és idehaza is dolgozzunk.

Nincs jele rajtunk a kétségbeesésnek, mikor a kifelé való folytonos harc alatt is az a szándékunk és törekvésünk, hogy benn a hazában napról-napra erősebbek és gazdagabbak, parancsoló hatalomban izmosabbak legyünk.

Mikor a lengyel nép annyira jutott, hogy hazáját a külellenség már-már elfoglalta, akkor a kormányuk és uraik megszüntettek minden

belső munkát. Bármi kérdés merült fel a belkormányzatban, bármi panasza hatolt fel a népnek, azt mondták rá: most arra nincs időnk, most a belső bajok maradjanak bajok, most a nép törjön és nyögjön, mert most csak a kívülről jövő veszedelem elhárítására kell gondolni, majd ha azon túl leszünk, akkor szabad a nép belső bajainak orvoslásáról gondoskodni!

És igaza volt a francia királynak, mikor azt mondtotta jóelőre erre, hogy a lengyel nép már is elbukott a világtörténelem színpadán, mert befelé nem gondoskodik többé. A mely kormány a nép bajára azt mondja: törjetelek és nyögjetelek, az nem képes többé arra sem, hogy az országot kifelé megmentse.

Hála Istennek, ilyen jelenség a magyar nemzet mai történetében nincsen és a közeljövőben nem is lesz várható. A magyar nép látja és érzi, hogy Ausztria minden nap egy-egy elszánt ostromot intéz a mi állami függetlenségünk ellen, ám ennek dacára nem szünetel a belső munka, hanem minden nap történik valami, a mi a nép erejének, gazdasági javának gyarapítására irányul. És a mi mulasztást e téren a kormányok talán elkövetnek, ott vannak a gott az ellenzéki lapok, az ellenzéki táborok, kik a kormányt nem késnek hangos szóban és alapos írásban figyelmeztetni, hogy az Ausztriával való harcban tulságosan el ne merüljenek, hanem a gondjukra bizott nép házi bajait is szívükön hordozzák.

Míg ezt látjátok, addig nincs ok a félelemre!

Ilyen intézkedéseket sürgetünk most is egy egész csomót. Igaz, hogy a katonai kérdésekben szükségessé vált ellenállás a mult egész esztenlőt lefoglalta és sem a kormánynak, sem az ellenzéknek nem hagyott arra időt, hogy a népnek üdvös és jótékony törvényekkel segítségére siessen, de az új esztenlő majd meghozza annak is az idejét.

Ez az év lesz az az év, melyben a kisemberekre a kormány kénytelen lesz nagyobb gondot fordítani mint bármikor eddig fordított. Nemcsak a jogok kiterjesztését sürgetjük mi, hanem még sokkal jobban azt, hogy a kiterjesztett jogokkal megajándékozott kisember a gazdasági versenyben el ne nyomassék, hanem a nagyon hatalmas állam által a versenyre képesíttessék, abban az államtól támogatást nyerjen.

Hogy miben álljon ez a támogatás?

Semmi esetre sem alamizsnákban. Alamizsnára csak az esett ember szorul. Alamizsnát csak az irgalmas szívű Istentől kérünk és

fogadunk el. Az állam támogatása olyan kötelesség, melylyel nem szabad senkit sem lekenyerezni akarni.

Hogy miben álljon hát ez a támogatás?

Elmondotta azt már sokszor és alaposan a Magyar Néplap és el fogja mondani még sokszor, mikor arra szükség lesz.

Mert a kisemberek védelme marad a Magyar Néplapnak az 1904-ik évre is programja.

Örömmel fogjuk ezt a programot beváltani az új év folyamán is. És a magunk nevében is köszöntjük az új esztenlőt, mely erre a munkára alkalmat és időt szerez nekünk. A sikert pedig, mint koronát, megadja a Mindenható.

B. A.

POLITIKAI VILÁG.

Az új választások.

Karácsony napjára szokás a vezérlő politikusok véleményét kérdezni az új esztenlő programja felől. Minthogy most a vezérlő politikusok közé Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is tartozik, ő is véleményét mondott e kérdésben. Ő aggodva gondol az 1904-ik évre, melyben biztosan lesznek új választások. Szerinte a kormány február végére minden bizonynyal megkapja a költségvetést és akkor itt az ideje annak, hogy a nemzetre appelláljon és azt kérdezze meg az új választások formájában. A választások eredménye csakis attól függ, minő jelszót fog adni a kormány és minő utasításokkal látja el a főispánokat — ezt mondja Hieronymi.

Mi nem így gondoljuk. A választások eredménye attól fog függni, minő jelszót ad ki a nemzet és minő elszántsággal fog belemenni a nagy harcba.

A szabadelyűpárt nem ok nélkül fél az új választásoktól. Érzi jól, hogy mily mekkora vétket követett el ujabban is a nemzet ellen, mikor segítségül adta magát olyan kormánynak, mely a nemzeti jogok vivását nemcsak elejtette, hanem még meg is akadályozta. Fél a nép itéletétől. Féljen is! Itt az ideje annak, hogy az utolsó szabadelyű kormány fölé a sarkövet gördítsük.

Az ellenzéki pártok közül sincs valami nagy bátorságban egyik is. Legkevésbé rémitik az új választások az Ugron-féle függetlenségieket. Ezek joggal várhatják, hogy a nemzet hálával fogja jutalmazni az ő emberfeletti küzdelmüket, melyet az ország jogaiért a lefolyt nagy parlamenti harcban kifejtettek. Hiszik is, hogy legalább háromszoros erőre kapnak az új választások után.

Szomorubb a hangulat a Kossuth-pártban, mely párt éppen azért szüntette meg Tisza ellen az obstrukciót, hogy a Házat feloszlatni ne kelljen. Ezzel a párttal is van leszámolni valója az országnak. Ez az a párt, mely cserben hagyta a népet. Ez az a párt, mely hitvány anyagi érdekért és féktelen felekezeti szenvedélyből a szent nemzeti harcot idő előtt elárulta.

A néppárt egyelőre közönyösen tekint az új választások elé. Határozatlan és elnöktelen lévén, nagyobb politikai vállalkozásra ma nem is képes. Hogy az új választások hoznak-e számára új erőt, nagyon kétséges. Egyébként a néppártnak az a helyzete a parlamentben, hogy a kormányt ellenőrizze, akkor sem változik, ha csak feleannyian lesznek, mint vannak mostan.

Hogy az Apponyi-féle külön csoport miképp viselkedik a választások alatt, arról még nem szivárgott ki semmi hír. Végül, hogy a Bánffy báró „új pártja“ mit jelent, azzal sincs senki tisztában. Nekünk az a véleményünk róluk, hogy varju a varjunak nem vájja a szemét.

Az új választások megint alkalom lesznek arra, hogy a magyar nép még egyszer a maga kezébe vegye a sorsának intézését. A mint veti ágyát, úgy alszik majd benne.

De nekünk, józan és elfogulatlan katolikusoknak kötelességünk a polgártársakat inteni, hogy a választásokat ne tekintsek most holmi hiábavalóságoknak, sem dinom-dánom alkalmának, sem a pénzszerzés könnyű módjának, hanem a nemzet forduló pontjának.

Hát csak hadd jöjjenek azok az új választások!

A királyi Kuria.

Ennek a legfőbb magyar bíróságnak a törvény jogot adott arra, hogy a választási visszaélések fölött ítéljen.

Most, hogy az új választások közelednek és Tisza István miniszterelnök nem bizik a szerencséjében másképp, mintha önkezeivel megkorrigálja azt, mint a hamis kártyások szokták, most erősen szó esik arról is, hogy kár volt a királyi Kuriának oly nagy befolyást adni a választásokra, hiszen a Kuria megtette azt, hogy a vesztegetés és egyéb gázságok árán szerzett mandátumot megsemmisítette és a megrabolt ellenzéki jelöltet egyszerűen kinevezte képviselőnek, mondván hogy, ha becsületes útja lett volna a választásnak, hát akkor az ellenzéki lett volna a győzelem.

Ettől a Kuriától nagy respektusa van Tisza Istvánnak. Azon töri tehát a fejét, hogy még az új választások előtt változtatni fog a törvényen, mely a Kuriára bizza a választási bíraskodást.

Ha valóban benyújtotta azt a törvényjavaslatot, mely erre vonatkoznék, akkor előre kimondotta a maga jelleme fölött: Ime én félek az igazságos bíraktól.

Noha mindenre lehet kilátása Tisza Istvánnak, a mit csak kér a mostani Házról, de már a választási bíraskodások törvényének megváltoztatását nem fogja megkapni. Annyi szégyenérzet mégis maradt a szabadelvű pártban, hogy ilyen erkölcsi bizonyítványt nem állít ki magáról közvetlenül az új választások előtt.

Mi lesz a jelszó.

A kormány egyik befolyásos és oszlopos tagja azt a kijelentést röpitette világgá, hogy Magyarországon az új választások eredménye mindig csak attól függ, minő jelszót ad ki a kormány és minő utasításokkal látja el a főispánokat.

Szerencsére, mi már ma meg tudjuk mondani azt a jelszót és már ma ismerjük az utasításokat.

Nézzük elsőbb az utóbbiakat: Az utasítások nagyon rövidek és egyszerűek, nehogy ama sok hájfejű főispánnak a fejét kelljen törnie rajta, míg megérti. Az utasítások mindössze annyit mondanak, hogy „a győzedelmet minden áron a kormánypartí jelölt részére kell kicsikarni“. Ebből a rövid mondatból kettőt kell kiértenünk. Egyik az, hogy *minden áron*, tehát akár törvényes formák között akár a törvény ellenére. Alkotmány, törvény, igazság, az mind sifli. *Minden áron!* A hol a nép buta és nem szegül ellent a főispánnak, ott marad érvényben a törvény, de a hol a népek feltámad a jobbik szelleme és sikra akar szállani a maga igazáért, ott a törvényt tiporni kell, mert fő, hogy *minden áron* a kormánypartí jelölté legyen a győzelem.

A másik, a mit a rövid utasításból ki kell érteni, az az, hogy a kormánypartí jelöltért kell a főispánnak leikesednie. Miért nem mondja az utasítás, hogy a szabadelvű jelöltért kell? Azért nem mondja ezt, mert a kormánynak nemcsak szabadelvű képviselők vannak a pártján, hanem függetlenségiek is, még pedig Kossuth-partíak, kikkel pedig szerződést kötött, most decemberben, hogy nekik a mandátumot biztosan meghagyja, még az új választások esetén is. Hiszen a Kossuth-párt hívebb segítő társa a Tiszakormánynak, mint a saját pártja. Hiszen nem a szabadelvű párt kegyelméből ur ma Tisza gróf az ország felett, mely neki kétszer is lehetlenné tette a kormányalakítást és mely neki nem adta meg az ujonczozáshoz a törvényen kívüli felhatalmazást, hanem a Kossuth-partíak kegyelméből, kik módját ejtették, hogy Tisza gróf — ha 1903-ban nem is, de 904-ben — mégis ujonczot kapjon és költségvetést.

A főispánok tehát egyformán kötelesek ügyelni a szabadelvű jelöltekre és a Kossuth-partíakra, mert ők maguk sem tudják bizonyosan, melyik párt kedvesebb a kormány fejének, gróf Tisza Istvánnak, a szabadelvű-e, vagy a 49-es függetlenségi-e?

Nézzük most már, mi lesz a jelszó?

Hogy mi a jelszó, azt minden okos magyar ember tudja. A jelszó az a titkos szócska, melyről hadban a csapatok tagjai egymásra ismernek még akkor is, ha más-más ruhába vannak öltözve, sőt még akkor is, ha az ellenfél ruháját veszik magukra.

Nos a jelszó a mostani választási küzdelemben az lesz, hogy: el kell foglalni az egyházi birtokokat. És minthogy a világon csak egyetlen egy anyaszentegyház van, tehát mindenki részére magától értetődő dolog, hogy csak a római katolikus egyház vagyonát akarja elvenni a kormány.

A protestánsoktól nem vehet el semmit, mert azok most is az állam husosfazekából kapják az alamizna falatokat. A zsidóktól még kevésbbé vehet el valamit, mert azok okosak és ravaszok, mint a kigyók: templomi vagyonukat készpénzben és érték-papirokban őrzik, a minek nyomát nem tárja fel semmiféle telekkönyv vagy adóbevallási ív. Hiszen pl. egy dús gazdag alföldi zsidó hitközség csak nemrégiben szorongott a kultuszminiszter előszobájában,

4

hogy nekik az elemi iskolájukra pénzt adjon, mert nincs nekik. A miniszter utána tudakozódott és valóban nem akadtak semmiféle vagyon nyomára. Mikor a kért segílyt megkapták, nevetve mondták, hogy bizony van nekik 2 és fél milliós vagyonuk, de ez nem a hitközség nevében kezeltek, hanem egy olyan költött zsidó néven, a milyen név ninesen egész Magyarországon. Nem is fizetnek érte semmiféle adót, mert annak a vagyonnak a bejelentett tulajdonosát sohasem sikerül az adókiivető bizottságnak maga elé állítani.

Tehát nincs mit elvenni, hanem csak a római katolikusoktól.

Tehát a mi vagyonunkra van szüksége az államnak, illetve a kormánynak ahhoz, hogy a maga életét pár évtizeddel tovább húzassa itt az ország terhére és kárára.

Ez lesz tehát a jelszó az új választásokon: *El kell venni az egyházi vagyont!*

No jó! Mi is ahhoz tartjuk magunkat, a szerint adjuk le a szavazatunkat.

A kiadott jelszónak fölülte örülnek a protestánsok és a zsidók. Az elsők azért, mert ebben a katolikus kultúra nagy gyengítését látják. Szerintük a szegény egyház nem fog tudni akkora erővel a híveire hatni, mint hat most a gazdag egyház. Ebben ugyan nagyon rosszul számítanak, de hát öröme elég a hit is.

A zsidók öröme reálisabb alapon nyugszik. Ők ugyanis így számítanak: Az állam az elrabolt egyházi vagyont nem fogja saját kezelésben tartani, hanem kiadja bérletbe; igaz, hogy a főherczegek is kapnak abból, (mert hiszen haszon nélkül nem segítik kicsikarni ő felsége beleegyezését a rabláshoz) hanem mégis csak jut abból a bérletből jócskán nekik is, már t. i. a zsidóknak.

A hol pedig a zsidó hasznot szimatol, ott nagy az öröme; hogy ezt az örömet a Krisztus egyházára mért ütés is fokozza, az nagyon is természetes, hiszen ha a zsidóknak módjában volna, legszívesebben a világ összes keresztényeinek a bőrét vennék bérbe és arra alapítanák az életüket. Ennél a vásárnál tán még a haszonra se néznének.

Püspöki szó a helyzetről.

Ime halljátok gróf Csáky Károly váci megyés püspök hazafias főpásztori szövegét az áldatlan politikai helyzetről. Így beszél egy igaz magyar főpap, ki a haza békéjeért aggódik s ezért a hívekhez fordul, hogy őket az apostoli király és a haza szeretetére buzdítsa. Az újévi körlevél e része így hangzik:

Hón szeretett hazánkban egy esztendeje nélkülözük a béke áldásait, azért minden igaz katolikus és magyar szívet egy érzelem, egy vágy tölti be: vajha a béke Isten angyala megszállná az emberek szívet, hogy egy szív és egy lélekkel közreműködnénk amaz aggodalmak eloszlatására, melyek vészes felhőként borítják el édes hazánk egét s mely szomorúsággal töltötték el a rajongó szeretettel övezett jóságos Királyunk atyai szívet.

Hogy hazafiúi aggodalmaink közepette nem vettük el egy jobb jövő reményében vetett, tántoríthatlan bizalmunkat, csak annak köszönhetjük, hogy Szt István koronája a legalkotmányosabb király fejét ékesíti, a ki iránti alattvalói hűség és ragaszkodásban nines köztünk különbség, s így mindnyájunkat eltölt az az édes remény, hogy felséges urunk s apostoli királyunk mély bölcsesége s alattvalói iránti lángoló szeretete megtalálja a kulcsot ahhoz, hogy a megzavart rend az alkotmányos élet terén

helyreálljon s a látszólag meglazult egyetértés Nemzet és Király között hagyományos fényében újra felragyogjon.

Az óhajtott rend és béke áldásainak biztosítása iránt azonban nem szabad mindent apostoli királyunktól várnunk, nekünk is közre kell abban munkálnunk s alkotmányunk iránti tiszteletünket, királyunk iránti hűségünket s ragaszkodásunkat össze kell egyeztetni vallási érzelmeinkkel, melyek arra tanítanak bennünket, hogy „nincs hatalmasság, hanem csak Istentől, s a mely hatalmasságok vannak, Istentől rendeltettek.“ Ha a reánk váró nagy feladatok megoldása s teljesítésére önmagunkban elégtelenek vagyunk, kérjük az Isten kegyelmét, mely mindenben pótolja a mi elégtelenségünket szent Pál intelme szerint: „Kérlek, legyenek könyörgések, imádságok és kérések minden emberért, a királyokért s mindazokért, kik méltóságban vannak, hogy nyugalmas, csendes életünk legyen . . . a hitben, szeretetben, szentségben és józanságban.“ (Tim. II. 1. 2. 15.)

Az elmúlt év általam röviden megismertett legnevezetesebb eseményeiből megértettétek, hogy az emberiség erkölcsi s anyagi jólétének előmozdítása s biztosítására kiválasztott két gondviselészerű férfi, t. i. a Pápakirály, s dicsőségesen uralkodó apostoli királyunk csodás egyértelműséggel a Krisztusi béke megszilárdításán dolgozik és fáradozik, a mi az emberi jólétnek s boldogságnak legbiztosabb alapja.

Hogy tehát apostoli törekvések és munkájuknak meglegyen a kívánt sikere, működjünk mi is közre, velük teljes erővel s minden igyekezetünkkel, hogy így egyházunk feje és jóságos apostoli királyunk már az újév hajnalán élvezhessék legszentebb törekvéseik gyümölcseit, híveik s alattvalóik körében a béke, szeretet s egyetértés áldásait.

Választási hírek.

A főispánokká kinevezett képviselők sok üres helyet hagytak a képviselőházban. Ezeket be kell tölteni. A nagyszöllősi kerületben Sándor János bellügyminiszteri államtitkár, Tisza sógora, a szabadalvúparti képviselő-jelölt. Dunaszerdahelyen Katona Mór áhítózik mandátumra kormánypárti programmal. Függetlenségi ellenjelöltje Tomori Jenő.

Tisza István „takarékoskodik.“

Hiszen szép az a takarékoskodás, a melyet Tisza István már bemutatkozása alkalmával fennen hirdetett, de csak a maga helyén. Tisza azonban éppen ott takarékoskodik, a hol a bőkezűség is helyén való volna. Ki ne tudná, hogy sehol a világon akkora gyermekhalandóság nines, mint Magyarországon. Az elhagyott gyermekek pedig száz és száz számra válnak csavargókká, utonállók vagy naplopókká a magyar társadalom veszedelmére és szegyenére. Ezt csak az állami gyermekmenhelyek szaporításával lehet és kell megakadályozni. A Széllkormány meg is kezdte az állami gyermekvédelem létesítését és erősítését, a mely nemes célra több millió koronát vett tervbe. Most az a hír járja, hogy Tisza István a gyermekvédelemre szánt összeget le akarja szállítani. A gyermekek védelmére szánt pénzt akarja megnyirbálni, hogy az éhes felnőtteknek juttassa, már t. i. a kik kortesszolgálatokat szereznek neki vagy valamiféle czimboraság vagy rokonságban vannak vele. Hiszen látjuk, hogy még meg sem melegedett a miniszteri bársonyszékben, már is szemérmetlen mohósággal igyekezett őket jó állásokba elhelyezni. Hát mi ilyen takarékoskosságból nem kérünk és hazafias aggodalommal látjuk, hogy a régi Tisza-féle rebach-rendszer csakugyan visszatér.

Beköszöntött im az új év,
Elhagyott a régi már
És mi reménykedve lessük:
A jövőben ránk mi vár?

Ér-e újra szomorúság,
Gond, bubánat, baj, csapás?
Szébb és boldogabb napokra
Lesz-e végre virradás?

Mert az elmúlt esztendőben
Bajban nem szükölködénk,
Száll-e végre a boldogság
Égi angyala közénk?!

Ime már az ó esztendő
Hála Isten! elhagyott
És mi boldogan remélünk
Áldásosabb korszakot.

Jövő titka még az új év,
Nem tudjuk, mi lesz velünk,
De mi azért remélünk csak,
Majd megsegít Istenünk.

Munkálkodjunk csak serényen
— Becsület és szorgalom —
Akkor az új évben szinte
Nem késik a jutalom.

Zsidó vakmerőség.

Volt idő, nem is olyan régen, amikor a magyar nép nagy része abban reménykedett, hogy a zsidóságot visszaüzheti Palesztinába. Szorultak is a zsidók széles ez országban mindenütt; meghuzták magukat szép csendesen és rettegve gondoltak őseik hazájára, a hol majd becsületes munkával, arcuk verejtékével kell megkeresni a mindennapi kenyeret.

De hát az idő forgandó, a magyar ember hamar felejt, a keresztény lélek kötelessége a megbocsátás, a felebaráti szeretet, a melyből a zsidó az oroszlán-részt a maga számára követeli, lévén ő is felebarátunk, de nekünk ebből a felebaráti szeretetből csak uszarakamatra juttat, a mit, azt. Így aztán szépen meghiztak a zsirunkon úgy, hogy ma-holnap nekünk kell vissztérnünk Szittyaországba, ha meg akarunk élni.

A zsidók elhatalmasodásának legbősegebb forrása mindenestre a kereskedelem, a mely hazánkban kizárólag az ő kezükben van. A kereskedelmet tisztességesnek éppenséggel nem mondható eszközökkel nem arra használják föl, hogy a magyar terményeknek a külföldön piacot szerezzenek, hanem a külföldi silány cikkekkel tönkre teszik a magyar kisiparosokat és kizsarolják a fogyasztó közönséget. Az országra nézve hasznos, tisztességes és szüksé-

ges igazi kereskedelmi élet kifejlődését pedig egyszerűen lehetlenné teszik. Van is rájuk elég panasz.

A karácsonyi ünnepek alatt végre az összes kereskedők gyűlést tartottak és megalakították az Országos magyar kereskedelmi egyesületet. Mi célból? Talán azért, hogy a magyar termékek hasznos és célszerű értékesítésére szervezkedjenek? Eszük ágában sincs. A szervezkedés egyesületi célja a mezőgazdaság egyesületek ellen harcolni s azt még jobban legyűrni, Ezt a nemtelen célt vakmerően be is vallották, bár hiszen mindenki tudta azt eddig is, hogy a zsidó kereskedelem a magyar földmivelés ellensége. Vajjon mekkora hatalma lehet már a zsidóságnak Magyarországon, ha már a földmivelésnek is nyíltan hadat mer izenni?!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A nyulfarknyi karácsonyi szünetben semmi sem változott a képviselőházban. Hétfőn, december 28-kán tovább folyt az esztendő s vita.

Mindjárt az ülés elején nagy feltűnést keltett, hogy Fáy István kossuth-párti képviselő lemondott mandátumáról, a miért pártja lerakta a fegyvert. Kivüle lemondottak még a következő képviselők: Perényi Zsigmond báró, Hertelendy Ferencz és

Pénzkölcsön
4% kamatra

HITEL és INGATLAN FORGALMI IRODÁHOZ Budapest, Kerepesi-ut 61. sz.

Bejelentendő az oktatási és birtokviselési.

kis és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamat fizetendő s mely kamattal a tőke is törlesztve lesz, s adós bármikor fölmondhat, a pénzügyintézet azonban nem mondhat fel, kiknek oly pénzre van szükségük, azok forduljanak bizalommal a

Domahidy Elemér. Ezekből ugyanis a miniszterelnök főispánokat csinált.

A vita során Szederkényi Nándor megint csak a nemzet igazát bizonyította. Előadta, hogy az országgyűlés sohasem mondott le a magyar vezényszó jogáról és ha Tisza azt állítja, hogy az obstrukciónak káros hatása van az országra, erre ő azzal felel, hogy sokkal nagyobb az a kár, a mit a liberális politika rombolása okoz évtizedek óta.

Mukits Simon is ilyen értelmű beszédet mondott. Az obstrukció, ugymond, egyetlen fegyvere az ellenzéknek, a melylyel szembeszállhat Ausztriával és az osztrák császárral.

Most Nyíry Sándor honvédmíniszter beszélt. Az ő szájából egy igen szomorú hírt hallottunk, hogy t. i. a most behívott póttartalékosokat mindaddig benn tartják, míg az 1903-ik évi ujonczok kiképzése véget nem ér. Ez alkalmasint *négy hónapig* fog eltartani. E kijelentés után a miniszter hosszan beszélt a hadseregről és minthogy minden cigány a maga lovát dícséri, ő is minden szépet és jót elmondott az osztrák ármádiáról. De tán a kormánypárton se veték készpénznek a szavait.

Kedd, 1903. december 29-én.

Ugron Gábor mindig a régi, derék Ugron Gábor marad. E napon megint föl szólalt a magyar nemzet érdekei mellett és hazafias elkeseredését kiöntötte az országgyűlés előtt. Csak az a kár, hogy a falaknak beszélt. Üres volt a képviselőház. Most már nemcsak a kormánypárt, de Kossuthék is tüntetnek távollétükkel. Pedig a népet közletről érdeklő dologról volt szó: a póttartalékosokról. Hanem ez úgy látszik nem érdekli a függetlenségi pártot.

No mindegy! Azért az ország meghallja Ugron szavait. Ugron először is megütöközött azon, hogy a honvédmíniszter a póttartalékosokat huzamosabb időig benn tartja, holott decz. 22-én azt mondta, hogy a pótlékoknak egy évfolyamát, azt is csak 4 hétre hívják be. Miért nem tartja meg szavát a honvédelmi miniszter ur? Miért fenyegetőzik, hogy 40 ezer embert közel négy hónapig fog fegyver alatt tartani? Beszéde további során Ugron fejtegette, hogy a többség és a király akarata még nem a nemzet akarata. A király több jogot nem gyakorolhat, mint a mennyi törvényeinkben rá van ruházva. Azután azt bizonyította, hogy Magyarország alkotmányát nem az obstrukció fenyegeti, hanem az aluszékonyság, a tétlenség, a nemtörődés, mely a magyar társadalmat áthatja. Négyszáz éve van már ez így. És az a törvényhozás, mely a maga szabad akaratát a királylyal szemben megóvni nem tudja, az a népek szabadságát, jogát és haladását sem fogja kivívni. Majd arról beszélt, hogy a hadseregünk nem nemzeti, hanem olyan régi, ócska osztrák alapon nyugszik, hogy azzal nem mehetünk a Balkánra hódítani. Mert ott nincs tekintélyünk. Ott csak mint Ausztria fegyverhordozói jelenhetünk meg. Az idegen nép jármát viseljük s ezért a Balkán népei között nincs becsületünk. A nemzeti államot ki kell építenünk s ezért el kell távolítanunk ennek legnagyobb akadályát, azt, hogy a közös hadseregben nem érvényesül a magyar nyelv. Végül nem szavazza meg az ujonczjavaslatot, mert nem akarja, hogy teljesejék az öreg Kossuth Lajos jóslata: Magyarország lesz az a máglya, melyen a kettejü sást megégetik.

Az ujonczjavaslat ellen beszélt még Lovászy Márton is, a ki szavá tette a balkáni helyzetet. Kérdi,

hogy a kormány miért hivatkozik minduntalan a balkáni bonyodalmakra? Csak nem akarja tán a magyar katonák vérért messze idegenben idegen érdekért ontani s sok száz milliót elpocsékolni?

E nap utolsó felszólalója Szluha István volt, a ki szintén ellenezte az ujonczozási javaslatot. A magyar nyelvért küzdeni fog továbbra is.

Szerda, 1903. december 30-án.

Az óesztendő utolsó ülésén még mindig nem lehetett a katonai vitát befejezni, mely január 17-én kezdődött.

Csávolszky Lajos beszélt. Azaz dehogy beszélt, csak fölolvasta a leszerelt Kossuth-pártiak azon beszédeit, melyekben fogadkoztak, hogy az obstrukciót a magyar vezényszó nélkül nem hagyják abba. Az a pár szál Kossuth-párti honatya, a ki jelen volt ezen az évfolyam ülésén, majd elsülyedt szégyenletében. Csávolszky jól rájuk piritott.

Várady Károly az obstrukció folytatását ígerte. Ugyancsak Molnár Jenő is ez értelemben szólalt fel. A balkáni helyzetről beszélvén, azt mondta, hogy a háboru ma már csak a királyok játéka s a népek örülnek, hogy élnek. Rosszalta, hogy a kormány Horvátország belügyi kiadásaihoz is hozzájárul. Egyébként sem ő, sem előtte szóló nem fogadta el a javaslatot.

Az interpellációk során Solymosi Ödön báró a földkataszteri becslések kiigazítását sürgette. (Erre még visszatér a Magyar Néplap).

Szluha István a dunaföldvári adóügyi jegyzőnek négy év óta folytatott visszaélései miatt interpellálta a belügyminisztert. A községi bíró szintén zsarolja a népet; a vizsgálatot már évek óta folytatják ellenük, de a panaszoltak még mindig a hivatalukban vannak.

Udvarý Ferencz és Szederkényi Nándor az olasz borvám ügyében interpellált. Ezzel az ülés véget ért s a honatyák boldog új évet kívánva egymásnak, elszéledtek. Legközelebb január 4-én lesz ülés.

A „Magyar Néplap“-hoz.

*Alig-alig várjuk
Azt a vasárnapot,
A mikor a posta
Meghozza a lapot.
Létánia után
Hazamegyünk rendre,
Előveszszük, nézzük,
Olvasgatunk benne.*

*Elmondja ez nekünk,
Az országnak dolgát,
Megtudjuk belőle
A világnak sorsát.
Lelkünket vidítja
Sok csóás történet,
Örömmel szemléljük
A sok tarka képet.*

*Ez a lap a népnek
Igazi barátja,
Minden baját tudja,
Tanácssal ellátja.
Neve: „Magyar Néplap“.
De hü is nevéhez!
Mert a néppel érez,
S megírja, mit érez.*

*Áldd meg, Isten, áldd meg
Ezt a lapot bőven,
Tartsd meg egészében,
Növeld meg erőben.
Hogy a népet mindig
Óvja, boldogítsa,
Áldd e lapot s áldd meg
Azt is, a ki írja!*

Egy előfizető.

Csak keresztény intézményeket, katólikus egyesületeket, keresztény szövetkezeteket alakítsatok magatoknak és fiaitoknak! Minden jellegtelen kör, egyetlen, szövetkezet a felekezetenküliség kárhuzatos melegágya a drága hazában!

TÁRCZA.

Rózszi büne.

Bizony olyan szép volt, hogy megakadt a szeme rajta mindenkinek. No de meg gazdag is volt, ez meg már kétszeres szépséget jelent.

Jaj de becézte is anyja meg apja az egyetlen kedves virágszalat. Minden vasárnap más volt a ruhája szebbnél-szebb. Hisz tellett, volt miből. Ugyan körül nézhetett, ki csak egy szóval is merte volna megbántani.

A cselédség is csak olyan nebánts virágnak tartotta, mert a szépségével nem takarhatta el azt a nagy hibáját, mely ott ült a szívében mint az ígézet: a kevelység.

Szóba sem állt senkivel. Mit neki ezek a koldus leányok! Mik azok ő hozzá, a ki két éven át még városi iskolába is járt, és csak kis hijja, hogy meg nem tanult zongorázni.

Miért is nem olyan művelt csinos ifjak ezek a legények, mint a városi urak? Miről tudnak ezek beszélni? Lóról, tehénről, ökörről, meg hogy milyen jó volt a szántás, milyen nagy már a vetés.

Nem ugy mint azok: Kedves nagysám, csókolom a kezét, hol vette azokat a gyönyörű gyémánt szemeket? Talán az ég boltjáról lopta le?

Ez már beszéd; nem pedig a ló meg az ökor. Hijába a paraszt, csak paraszt, jól mondta a tanár ur.

O bizony nem tudna ilyen paraszt legénynek a neje lenni. Pedig az a Jóska gyerek nem hijába settenkedik körülötte.

Isten látja csak, hogy igaz szívvvel jár a portájukra. És Rózszi nem is tenne rossz vásárt. Bizony nem tudom melyik gazda a szülők közt azt erősebb?

Mert itt is nagy az asztag meg a szénakazal, s tizenyolcz-husz darab marha jár ki egy-egy istállóból a legelőre.

De az még semmi, hanem az a sok ezüst-aranypénz, a mi a láda fiában hever!

Szóval nagyon össze illenének még vagyona

is. No de erről Rózszi hallani sem akar. Én nem megyek paraszthoz, inkább pártába maradok.

Hijába mondta az apja, — ki nagyrabecsülte a Józsi legényt, ki hogy derek ember volt, bizonyítja az is, hogy mint őrmester hagyta ott a három évet. — Rózszi hát apád is paraszt és nem cserélne sok urral. Arany életed lesz, ha hozzá mégysz.

De a kedves virág hajhatatlan maradt.

Jó — szólt lemondólag az atya — tégy belátásod szerint, a mint vetsz, majd ugy aratsz.

Egyszer aztán valami összeírásféle volt a faluban, házról-házra járt a bíró ur valami szolgabírói irnok-félével.

A sor ugy esett, hogy Rózsziéknál telepedtek le ebédre. Előhoztak minden jót ilyen nagy vendég tiszteletére. Forintos László irnok ur otthonosan érezte magát, elbűvölte a Rózszi két szeme, de leginkább az a nagy bőség, meg jólét, mi innen kinézett.

Nem volna bolondság ilyen paraszt dominiumba beleülni.

Mivel Rózszi is kimutatta mindjárt a foga fehéret, hogy nem veti meg az irnok ur bókjait, hát arra ébredt fel a falu, miszerint Forintos ur mindig gyakoribb vendég lett a háznál, egyszer aztán megtörtént a nagy esemény, a hét megyére szóló czeczó a fényes esküvő. Tekintetes asszony lett a Rózsa kisasszonyból.

Jóskának még egy-két hétig fájt a szive, mert tiszta volt a szándéka, azután ügyet sem vetett rá, hanem egy évre elvette az arató gazdájuk leányát, kivel bizony boldog életet élt.

Hanem Rózsziéknál, ott ugyan egészen felfordult világ van,

Rózszi ugy gondolta, minek körmölgetne tovább is az ő drágalátos férje. Ő hisz el nem hagyja az ősi kuriát. Hagyja ott Forintos az irodát, éljen itthon, legyen ur. Nincsenek ők rá szorulva arra a pár rongyos száz forint fizetésre. Ki tudna tartani ez a gazdaság még három ilyen párt is. És csakugyan az irnok ur földbirtokos lett. Majd ő megmutatja mi az uras élet!

Rózszi átalakult tekintetes asszonnyá. Jaj de meg is bámulta a falu azokat a módnélküli nagy kalapokat, a min egész csomó csinált virág diszlett. És óh uram el ne hagyj, még valami madárféle is ült ott az egyik zöld levélen nagy begyesen.

Hát még mikor a városba kocsikáztak! Egy ur csak nem mehet olyan parasztszekéren, különösen mikor a feleségét is viszi. Ugyan hát min is menjenek? Min, hát bricskán, még pedig olyanon, melyen hátul a kocsis ül elöl, meg az urak. Ugy ám!

Forintos hajtotta a lovakat, mellette ült a Rózszi téssasszony, hátul meg a libériába bujtatott Andris.

Ez még csak el lett volna valahogy, hanem mikor Forintos ur elment a vásárra, bevitetett pár szekér

Iső magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve

Stowasser J.

Cs. és kir. udvari hangszergyáros,
a cs. és kir. közös és a m. kir. hon-
véd hadsereg egyedüli szállítója

BUDAPEST, II. ker.,
Lánozhid-utca 5. szám.

• Első kézből legjobban vásárolni •

**Legnagyobb választék az
összes hangszerekben.**

hegedők, gordonkák, bőgők,
fuvolák, trombiták, szímbal-
mok, saját találmányu táro-
gatók 30 forint-től fölfele.

Harmonikák legjobb, elpusz-
títhatatlan han-
gokkal, különlegesség acélhangu
zenekari harmonikákban; saját
mintáink.

Teljes zenekar * felszerelése *

előnyös feltételek mellett
a legjutányosabb árban
szállítatik.

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszintén harmóniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő
mifele hangszerről kívánatik.

buzát s addig haza sem jött, míg a nyakára nem hágott, ez már nagy veszedelem volt.

Ilyenkor kiütközött otthon a patália, egész forradalom volt a házban. Szegény öregek egyszer-kétszer szóltak, azután elhallgattak. Hanem Rózi, annak inkább megeredt a nyelve, csak hogy neki is hamar a torkára forrasztották. Nem egyszer látták feldagadt arccsal sirdogálni a kertek alján.

A mezei gazdasághoz ugyan keveset értett Forintos, de a gorombáskodáshoz meg az uraskodáshoz ahhoz már igen.

Mivel unta magát otthon a naplopásban, czimborák után nézett. Mindenfelé akad uri naplopó, ő is talált hamar hármát, kik lassan napos vendégek lettek.

Folyt a bor, ütötték a kártyát s olykor még a czigány sem hiányzott a dáridóhoz.

Az okos falusiak meg csak esóválták a fejüket: Nem jó vége lesz még ennek.

A eselések egymás közt sugnak-bugnak, hogy már rég kiürült a ládafia.

Egyszer aztán nagy dolog történt. Hatos Istvának Rózi édes atyjának kiirtak a takarékból, hogy ha a hétezer forintos váltót, melynek ő a forgatója, nem rendezi, hát megütik a dobot a háza előtt.

István gazda majdnem halálra vált ijedtében. Miért fizessen ő, mikor sohasem tartozott életében senkinek sem.

Nem is szólva otthon senkinek, nyomban bement a takarékból ott azután nagyot néztek Hatos szavain. Hát ez nem a maga aláírása? kérdezte az igazgató. Nem ám, én sosem irtam alá váltót. De ez a veje írása ugy-e? mutatott az elfogadjára. Ez az, azé a zsványé. Mert hát jót nem is mondhatok róla.

Igy állván a dolog, megmagyarázták neki, hogy ha ki lesz még a héten fizetve a pénz, nem lesz semmi. De ha nem, úgy Forintos urat váltóhamisításért el fogják zárni. Válasszon a két rossz közül.

Szegény öreg! hazamenet még a haját is tépte fájdalomában, szegyenében.

Mit még, gazember is a zsvány? Vesszen el, úgy sem lesz kar érte, jöjjön, a minék jönni kell.

Mikor hazament, néma volt mint a hal. Nem szólt senkinek semmit, úgy járt a portáján, mint egy örült.

Istenem, Istenem, miért vertél meg így engem? A nagy gondba, belebetegedett, hatodnapra kivitték a temetőbe.

Eppen a temetésről jöttek haza, köztük Forintos is örömtelt szívvel, hogy egy nyügtől megszabadult, midőn két esendőr állította meg az utban.

— Forintos ur egy szóra — szólt az egyik. törvény nevében letartóztatom. Kerülje a feltűnést, kövessen bennünket nyugodtan. Nehogy kényszereszközt legyünk kénytelenek alkalmazni.

Elképzelték a nagy meglepetés. Rózi elájult ott nyomban. Három asszony alig bírta életre keltetni. Talán ennek köszönhetette, hogy egy életet halva hozott a világra.

Minék is élt volna szegény? hogy ő is szegyenelje apja nevét kimondani?

Ez a nagy esapás elég azután arra, hogy Rózi anyját is a sirba tegye.

Oh de szomorú is lett Hatosék háza, akár csak egy siralomház.

Hova lett Rózi a kevélység? Lásd az Isten

nem felejt. Miért nem jegyezted meg magadnak jól a hét főbűn elsejét.

Forintos három évet kapott, de uri természetem nem bírta ki a börtön levegőjét. Alig két évre kivitték őt a köztemetőbe.

Csak egyedül Rózi maradt meg intő példaul az ő nagy szegénye és fájdalmával. Vagyonának romjaiból él szegényesen. Lassan levedlett mint a hernyó. Elmaradt a kalap, el az uri ruha, megint paraszttá lett.

Meglehetősen öreg kort ért. Ott lehetett minden nap látni az Isten házában. Ő intette mindig a leányokat: Édeseim csak ne legyetek kevélyek.

Egyszer azután őt is elhívta az Isten.

Halála előtt magához hívatta a papot és az előljárokot. Ezek előtt adta át még meglevő vagyonát, a szép portával együtt, mi megmaradt a nagy gazdaságból.

Most ott van a község kisedővodája. Mikor a multkoriba arra jártam s megnéztem a termet, a szoba minden oldalán ezt láttam nagy betűkkel oda írva: „Gyermekeim ne legyetek kevélyek!..“

Tanulhattok ebből sokan, kik ezt olvassátok, hogy ne essetek Rózi bűnébe...

Szokoly István.

UJDONSÁGOK.

Királyunkat baleset érte. Az isteni gondviselés megőrizte jó öreg királyunkat a komolyabb veszedelemtől. Az történt ugyanis, hogy az uralkodó a karácsonyi második ünnepnap estéjén — melyet *Wallseeben* töltött, — lesietett a kastélynak szőnyeggel borított lépcsőjén, de e közben sarkantyujával megakadt a pokróczban s a *lépcsőről lebukott*. A király, bár hátizma megrándult, homloka pedig megsebesült, gyorsan fölugrott és a maga lábán ment szobájába. Remélhetőleg néhány nap múlva meggyógyul ő felsége — a magyar nép igaz öröme.

A szegény nép záloga. Megirtuk, hogy Meszlényi Gyula szatmári püspök nemrég kihirdette, hogy a szegény nép zálogban levő holmiját karácsonyra kiváltja. Ötszáz család körülbelül ezer zálogcédulát tett le a főkapitányságon, a mely a püspök nemes tervét végrehajtotta. Csütörtökön, karácsony böjtjén, osztották ki a népek a kiváltott holmit. Ez a jótékonyság ötezer forintjába került a püspöknek.

Szeged templomai. Magyarhon második legnagyobb városában, Szegeden most épül az árviz emlékére egy *millió* korona költséggel a fogadalmi templom. A város most ismét elhatározta, hogy a Rókus városrészen 300 ezer korona költséggel új római katolikus templomot építtet.

A pálosok visszatelepítése. Az egyetlen magyar szerzetrendnek, a pálosoknak visszatelepítése, a közel jövőben meg fog valósulni. A kibocsátott felhívásra papok, tanítók és ifjak közül százan jelentkeztek a szerzetrendbe való felvétel végett. Egyelőre azonban, mivel a rendnek megfelelő anyagi alapja nincs, a jelentkezők közül csak tizet vettek fel, kik már bevonultak az esztergom-szenterkezti rendházba. A rendnek Nyitramegyében is lesz

A miniszterelnök és a 13-as szám. A babonás emberek már is kisütötték, hogy Tisza István gróf kormányelnöksége csak azért sem lehet áldásos a hazára, mert ő a 13-ik magyar felelős miniszterelnök. Ez véletlenül igaz is, a mint ezt a következő sor bizonyítja: 1. gróf Batthyány Lajos, 2. gróf Andrássy Gyula, 3. gróf Lónyay Menyhért, 4. Szlávy József, 5. Bittó Istvan, 6. báró Wenkheim Béla, 7. Tisza Kálmán, 8. gróf Szapáry Gyula,

háza, sőt a pécsi egyházmegyében is felajánlottak részükre egy plébániát. A pálosok Magyarországon hittérítéssel szándékoznak foglalkozni s ebből a célból már is lépéseket tettek Rómában, hogy a pápától misszió-területet nyerjenek akár az ázsiai, akár az afrikai népek között. A pálos rendet tudvalevőleg Özséb, esztergomi kanonok alapította s rövid idő alatt elterjedt egész Európában. Magyarországból 1886-ban József császár tiltotta ki a rendet és azóta itt nem telepedtek meg.

9. Wekerle Sándor, 10. báró Bánffy Dezső, 11. Széll Kálmán, 12. gróf Khuen Héderváry Károly, 13. gróf Tisza István. — Ezzel senkit sem akarunk a babonás hitében megerősíteni (sőt ellenkezőleg), csak mint érdekességet közöljük, hogy Tiszára esett a szerencsétlenek ösmert szám.

Szegény gyermekek gondozója. Az érdemet megilleti az elismerés. Mi pedig elismeréssel adózunk Szirmay Árpád szarvasi plébánosnak, a ki valódi atyja a városa-

beli szegény gyermekeknek. Mint minden évben, ugy az idén is addig fáradozott és buzgólkodott, míg *három* iskolának a szegény tanulóit téli ruhával ellátta. A hivatása magaslátán álló lelkipásztor sokat járt-kelt és kopogtatott a gazdag hívek ajtaján, végre is 3—400 koronát összekéregesített, a melyből az ártatlan gyermekeknek szép karácsonyi örömet szerzett. Isten áldja meg a nemesszívű plébánost!

Vigyázatlanág. Csobádról írja egy olvasónk, hogy az abaujmegyei *Ináncs* községben decz. 23-án végzetes szerencsétlenség történt. Három fiatal legény bement Büdi Andrásékhoz s mialatt a házbelleikkel beszélgetek, az egyik vendég, névszerint Orosz Imre a revolverén bábálgatott. A revolver egyszerre csak elsült s golyója a szemközti ülő Pongrácz nevű legényt megölte. Deczember 24-én temették el a könnyelmű vigyázatlanágna 21 éves áldozatát.

Testvéri szeretet. Rosszul alkalmazta a testvéri szeretetet egy budapesti fiatalember, miként az az itt leirt esetből kitűnik. Nemrég történt ugyanis, hogy a főváros egy utcájában egy Vojnics nevű lámpagyújtogatót összeszurkáltak. A rendőrség kinyomozta, hogy a késelők Novák Mihály és Macsik Mihály napszamosok voltak. A késelőket a rendőrség letartóztatta. A mikor a rendőri kihallgatás alkalmával Macsik nevét kérdezték, a fiatalember zavarba jött és azt mondotta, hogy a neve Macsik János. Zsarnay rendőrtanácsos nyomban vallatóra fogta a zavarba jött fiatalembert, a ki erre bevallotta, hogy a bátyja helyett fogatta el magát. A bátyja ugyanis családos ember és nem akarta, hogy a karácsonyi ünnepeket a börtönben töltsse. Ezért jelentkezett ő a bátyja helyett. A testvéri szeretetnek ilyen megnyilatkozásáért most őt is megbüntetik „hatóság félrevezetése“ czimén.

A majoros halála. A Szolnokról jövő személyvonat mult szombat reggelén a fővárosban elgázolt egy tejeskocsit kocsistul-lovastul. A kocsis, Gémesi József, fiatal majoros meghalt, a kocsi apróra összetört s a lovat is darabokra szaggatta a lokomotív. A szerencsétlenség Gyömrői-ut 601. számú sorompós átjárójánál történt, a hol a vonat megérkezése előtt hosszú sor tejeskocsi hajtott keresztül. Közvetlenül Gémesi József előtt haladt külön kocsin a felesége s ő még szerencsésen átjutott a síneken. Ekkor robogott elő a vonat s Gémesiné hátra kiáltott az urának, hogy vigyázzon, itt a vonat. Előugrott Hegedüs Lukács József vasuti bakter is, rákiáltott ő is Gémesire, hogy álljon meg, s lebecsátotta a sorompót. De a vigyázatlan majoros uem hajlott az intésre, belecsapott a lovába s a lefelé ereszkedő sorompó alatt még sebesen a sinre vágatott. Keresztül azonban már nem jutott a sinen, mert a vonat elkapta a kocsit s maga alá gyűrte. Gémesi nem került a vonat alá, hanem az összeütközés pillanatában lezuhant a bakról a töltésre s olyan szerencsétlenül esett, hogy nyomban meghalt.

Az a váltó! De sok szegény parasztgazdának törte ki a nyakát a váltó. De imhol az alábbi eset a mellett szól, hogy a gazdagnak is megárt, ha nem bánik vele úgy, a hogy dukál. Ez év tavaszán Hegedüs József kiskunfélegyházi vagyonos parasztgazda készpénzre szorultván, megkérte barátját, Ónozó Istvánt, hogy írjon alá neki kezesképpen egy ezerkétszáz koronás váltót. Ónozó az aláírást megtagadta, de Hegedüs fogta magát és sajátkezűleg pingálta a váltóra Ónozó István nevét. A váltót

azután benyújtotta a félegyházi bankba, a hol az összeget nyomban kifizették. Hegedüs József erre fölkereste megint Ónozó Istvánt s így szólt hozzá:

— Tudom, hogy kend jó barátom, s nem a szíve szerint cselekedett, a mikor a kérésemet megtagadta. Megmondom hát, hogy oda irtam a kend nevét a váltóra.

— Tudja-e kend, hogy ez hamisítás? — kérdezte haragosan Ónozó István.

— Már hogy lenne hamisítás, a mikor nekem van vagyonom, s nincsen veszedelem.

— Már pedig az!

Ónozó István erre fogta magát és megüzente a banknak, hogy az ő aláírása hamis. Már erre Hegedüs, a törvény elé került s bár nyomban visszaváltotta a váltót, hat hónapi börtönt kapott a meggondolatlan tettéért.

Megint egy póstalopás. A nyáron nagy ijedelmet okozott a kincstárnak Micsinai Mihály postatolvaj. Szerencsére Micsinai megkerült s vele együtt a 96 ezer kor. is. Most egy újabb postalopás történt. Decz. 22-én éjjel a gráci gyorsvonatról a komárommegyei Ács községben 72 ezer 800 koronás pénzes zsák tűnt el Huszár Tóth József ácsi postaszolga kocsijáról.

A kihallgatott postaszolga azt vallotta, hogy ő vette át a pénzes zsákot s a váróteremben a feje alá téve, elszundikált. A másik vonatot is meg kellett várnia s a mikor az beérkezett, a váróteremből kiszaladt a vonathoz s a pénzes zsákot azalatt az állomáson felejtette. Mire visszament, a zsák már eltűnt. A postaszolga ellen azonban annyi terhelő adat merült föl, hogy Bérczy budapesti rendőrkapitány letartóztatta s vele együtt Gazdák János czukorgyári éjjeli őrt is, a ki a lopásban igen gyanusnak látszik. A két gyanúsított ember most a komáromi ügyészség fogházában van s mind a kettő erősen tagad. A kereskedelemügyi miniszter mindazoknak a megjutalmazására, a kik az eltűnt pénzes zsáknak és tartalmának kézrekerítésében közreműködnek és biztos nyomot derítenek föl, *négyezer korona* jutalmat tűzött ki.

A bukovinai csángók. Andrásfalva, Józseffalva és Istensegits bukovinai csángó községekben az ott élő csángó magyarok fölsegítésére a magyar kormány pártfogásával önszorgú takarékpénztár alakult. A községekben a papok és különösen a tanítók buzgólkodnak, hogy a takarékpénztár, a mely szövetkezeti alapon létesült, igazán a nép javára működjék. A földmívelési miniszter valamennyi csángó faluban az E. M. K. E. közvetítésével népkönyvtárt alapított. A Szent István-Társulat szintén több könyvet küldött az istensegitsi iskola részére.

Ritka orvosi sikerről számolunk be, mely az érdekelt körökben méltó feltűnést keltett. B. budapesti lakos neje több év óta súlyos tüdőhurutban és asthmikus nehézségekben szenvedett, a mihez két év előtt komoly szívbaj is járult. Ez év tavaszán már a legsúlyosabb válságba sodorta a baj beteget: a már többször fellépett vízkóráság állandó jelleget öltött, az emésztési zavarok elviselhetetlenné váltak, a beteg heteken át eszméletlen állapotban töltött napokat, látóképességét pedig mindkét szemén elvesztette. Orvosai minden reményt feladtak és a kétségbeesett hozzátartozókkal együtt várták az elkerülhetetlen véget. Utolsó kísérletképp dr. Kovács J. fővárosi orvoshoz fordult a család, mint a ki új gyógymódja, a „vérgyógyítás“ révén országos hírnévre tett szert idült, mások által menthetetleneknek mondott bajok gyógykezelésében. Dr. Kovács tényleg rövid három hónap alatt a szív- és tüdőbajt mondhatni teljesen rendbehozta, a mi még nem annyira meglepő eredmény, hisz ilyenek gyakorisága tette gyógyhatását hírnevessé. Bámulatossá ezen eset azáltal vált, hogy a nagy hir-

nevü szemorvosoktól látóidegsorvadásnak minősített szembaj, mely az eddigi tapasztalatok szerint menthetetlenül vakságra vezet, a kúra hatása alatt önként és elég gyorsan visszafejlődik. a mennyiben a beteg látóképessége napról napra javul. Ez oly ritka és meglepő eredmény, mely mindennél meggyőzőbben bizonyítja, hogy dr. Kovácsnak önálló és eredeti gyógymódja igazán egészséges és helyes elvekből indult ki és hivatva van a most divó gyógyirányban nagymérvű és a szenvedő emberiség érdekében igen üdvös változásokat előidézni.

Népek és nemzetek.

Véres nap jó fel a keleti égen.

Mi magyarok még mindig szeretjük azt hinni, hogy a kínaiaknak nincs más gondjuk, mint az, hogy czöptjüket jó hosszúra növeszték és minél több rizst termeljenek, hogy abból jól lakhassanak. — Valamint azt is szeretjük hinni, hogy az oroszoknak Európára fáj a foga és talán még a mi édes hazánkat is beakarja kebeleznai a tágas biro almába. — A japánokról pedig csak annyit hallunk nagy néha, hogy még mindig ferde a szemük, mely mandulához hasonlít és hogy nagyon szeretik a teát.

Ezalatt pedig ez a három nép a messzi keleten olyan fordulatot készül adni a világnak, mely sokkal fontosabb minden európai kérdésnél.

A dolog ugy kezdődött, hogy a ravasz kínai, kinek egyképpen sok haragudni valója van az oroszra is meg a japánra is, ezt a két nagy népet összevesztette és egymásra uszította.

Ma már csak napok kérdése, hogy az orosz hajók mikor visznek pár százezer kozákot Japánországba és hogy a japán hajók mikor fogják ezeket az orosz hajókat a nyílt tengeren megtámadni, és — ha lehet — tenger fenekére küldeni. Mert a japánok hajói sokkal erősebbek és jobbak, mint az oroszoké, de viszont az oroszoknak annyi a kozákja, hogy pár százezret ha elveszit belőlük, meg sem igen érzi. Itt tehát az lesz a kérdés, hogy ki birja? Az fogja marni.

Ránk nézve sem egészen közömbös a két nagy nép készülő világra szóló harca. Igaz ugyan, hogy nekünk magunknak nem sok keresni valónk van sem Kinában, sem Japánban, de van keresni valója ott a Német-birodalomnak, melyhez minket szoros politikai szövetség fűz és a melyet mi segíteni tartozunk, ha baj nyomul rá.

Már pedig az bizonyos, hogy a készülő orosz-japán háboru Németországnak már is sok gondot okoz és meg is izente a német császár a mi királyunknak, hogy az esetben, ha a japánok vagy az oroszok a háborut megkezdik, akkor ő sok hajót fog küldeni a kínai vizekre, készüljön tehát Ferencz József is rá, hogy az ő hajói se sokkal később indulhassanak. Ellehetünk rátehat készülvén, hogy tavaszra, vagy legkésőbb a nyárra parancsot kapnak seregeink az indulásra. Es talán hadakozni is fognak a messzi keleten.

Kérdik már most ugyebár, hogy hát kinek az oldalán fogunk állani? Sem a japánén, sem az oroszén, mert az a harc kettejük között oly ádáz lesz és oly nagy mérvű, hogy abban, a mi kis haderónknek szerep se jut.

Hanem el kell mennünk és ha kell, harcolnunk kell a *kínaiak* ellen, kik minden európai népet egyformán gyűlölnék és halálos ellenségüknek mondják

valamennyit. A kínaiak az orosz-japán háborut jelnek fogják tekinteni arra, hogy most megint szabad a vásár: siessünk gyilkolni a keresztényeket!

Hát hogy ez meg ne történhessék és ha meg is történik, nagyon el ne fadjon, a végre kell Kinába masirozni a német katonáknak és velük együtt nekünk is.

Ennyiben tartozik ránk is az orosz-japán háboru. Tiszta sor, hogy mi nagyon áhitjuk a békét minden népek javára. Azért áhitjuk azt is, hogy a felpaprikázott orosz és megborsózott japán atyafiak egymásközt megbékéljenek. De ha muszáj, hát mi is elmegyünk és megtesszük a kötelességünket a messzi keleten, azaz védeni fogjuk a krisztusi civilizációt a pogány hordák ellen.

Biborosok a pápánál.

Őszentsége mult héten fogadta a Rómában lévő biborosokat és főpapokat. A legidősebb biboros beszédet intézett a szent atyához, a melyben kifejezést adott a szent kollégium jó kívánságainak az évforduló alkalmából és megemlékezett a szeplőtelen fogantatás évfordulójáról is. A pápa válaszában kifejtette ezt az eszmét és ezt mondta:

„A betlehem-i jászol oly iskola, melyből minden keresztény tanítást merit valóban keresztény életre és minden társadalmi osztály példát talál a jóságra és türelemre, melyből egyetértés és béke származik”. A pápa megemlékezett a mostani napok nehéz óráiról és azt mondta, hogy bizik azokban az ígéretekben, a melyeket az Üdvözítő egyházának tett.

Franciaország rendjelei.

A franczi képviselőház nemrég az a határozatot hozta, hogy az összes rendjeleket és kitüntetések eltorli. Minek is oda rendjel? A dühöngő liberáliszmus ugyis kipusztítja a jóra való embereket, kik a kitüntetésre rászolgálnának. Azonban a szenátus aligha fogja ezt a határozatot jóváhagyni. És pedig azért nem, mert a kormánynak — pénzre van szüksége. Pénz és rendjel, — micsoda összefüggésben van ez a két dolog? Hát olyan összefüggésben, hogy a hirhedt Combes csak azoknak juttat kitüntetést, a kik viszontszolgálat fejében az állam kasszáját gyarapítják. Ez az oka, hogy a rendjel eltörléséről szóló határozat nem fog életbelépni. Ily csalafinta módon szerez Combes miniszterelnök a képviselőházban demokratikus népszerűséget, a szenátus utján pedig jövedelmi forrást. Hja igaz! sok pénzébe kerülnek neki a „szabadelvűség katonái”, kiket az Egyház ellen vezet. Meggyőződésből erre senki sem vállalkoznék.

Kedvderítő.

Papirkereskedésben. — Tollszarát kérek.

— Ajánlhatom ezt a fajtát?

— Köszönöm, ez nem kell. Ennek nagyon keserű az ize.

Rendelés. Menyecske. Édes uracsám, rendeltem magamnak új ruhát . . .

Férj: Már megint?

Menyecske: Ugy-e nem haragszol? Még egy kalapot is rendeltem . . .

Férj: Még azt is?

Menyecske: Aztán aranyosom még egy belépőt is rendeltem.

Férj: Jaj! Hiszen te rosszabb vagy az orvosnál! Az csak 2-4-ig rendel, de te egész nap rendelsz!

Nevezetesség. A: Ilyen magas tornya még sincs Aporkának, nász uram!

B: Az igaz; de van mi nekünk egy borbélyunk, a ki a szemét behunyja, mikor beretvál.

Fegyelem. Főhadnagy: Gyalogos Kakutka!

Kakutka: Igenis, főhadnagy ur!

Főhadnagy: Felhődzik.

Kakutka: Igenis, főhadnagy ur!

Főhadnagy: Tíz perczezel előbb, mintsem esni kezd, költsön fel.

Kakutka: Igenis, főhadnagy ur!

Hitel. Paraszt: A: ur a takaréknézetű igazgató?

Igazgató: En vagyok, mit akar?

Paraszt: Az volna csak a kérésem, hogy jól áll-e ez a takaréknézet?

Igazgató: Hogy jól áll-e? Miköze ahhoz kendnek?

Paraszt: Hát az a közöm, kérem átossgal, hogy kölcsön szeretnék kérni vagy ezer koronát!

JÓ KÖNYVEK.

Megjelent *Károlyi* Gyula munkatársunk tollából az a szép könyv, a melyről már többször hírt adtunk olvasóinknak s a melynek czime: „*Olvasom a Szent-írást*” . . .

Nem akarjuk ezen a helyen bővebben méltatni a munkát; olvasóink hivatottak róla bírálatot mondani, azért kérjük azokat, a kik még eddig nem rendelték meg, hozassák meg maguknak a diszes vas-kos könyvet, mert a készlet már fogytán van.

Bármely alkalomra ajándék gyanánt a legalkalmasabb *Károlyi* könyve. Ara öt korona. Kapható eme lapok kiadóhivatalában (Budapest, VIII., Mária-u. 11. Pázmáneum) és minden hazai könyvkereskedésben.

Ismételten kérjük tisztelt olvasóinkat, siessenek minél előbb megvenni ezt a szép és jó könyvet. Tömeges megrendelésnél olcsóbban szállítja

a kiadóhivatal.

Révai Kalendárium 1904. Az idén is változatos, gazdag tartalommal jelent meg ez az irodalmi naptár. A jelentős irodalmi alkotások tüzetes ismertetésén kívül, ki kell emelnünk tartalmából Ignótus, Marczali Henrik, dr. Voinovich Géza, Salgó Ernő, Czákó Elemér magvas ezikeit, Ambrus Zoltán, Eötvös Károly, Rákosi Viktor elbeszéléseit és Heltai Jenő lendületes versét. A Révai Kalendáriumot könyvásárlóinak ingyen küldi meg a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

MAGYAR GAZDA.

A szőlőtalaj megmunkálása.

I.

Beköszöntött a tél s vele a hosszú esték is. Most itt az idő; ragadjuk meg a kedvező alkalmat; tegyük szó-beszéd tárgyává azt, hogy hát tulajdonképpen miért is nem terem egyforma jól minden egyes gazdának a drága pénzen beszerzett oltott szőlője? . . .

Mondom, itt vannak a hosszú esték. Jó meleg szobában esténként összeülnek a jó szomszédok, koma, sógor, stb. Mint már az a magyar embernél régi szokás. Ne töltsük el tehát semmivevással e drága estéket, hanem használjuk fel, mezőgazdasági teendőink tervezetéhez.

Az ügyes gazda mindenkor gondos körültekintéssel és okos előrelátással cselekszik. A mai nehéz megélhetési viszonyok között kell is, hogy élelmeseink legyünk, hogy az időt, alkalmat, anyagot és egyéb körülményeket saját előnyünkre kihasználjuk tudjuk. Már pedig én, igen sok kisgazdát ismerek, kik csakis a mától — holnapig — tartó gazdálkodást ismerik. Pedig az olyan sajnálatos gazdálkodási mulasztás, melynek kárát egyedül csak ők látják.

Azért ajánlom gazdáinknak a szakkönyvek tanulmányozását. Mezőgazdasággal foglalkozó újságokat. Olcsóságánál valamint jóságánál fogva a Magyar Néplap című lapunkat, melyben a gazda minden szükséges tudnivalókat megtalál, minden egyes gazdának a legmelegebben ajánlhatom.

De térjünk a felvetett kérdésre. Édes hazánk földmivelő állam lévén, kell, hogy ennek minden édes fia; különösen azok, kik szőlőmiveléssel foglalkoznak, a bortermelést legalább gyakorlatilag legyennek képesek elsajátítani.*

Hogy miért nem teremnek egyenlően az oltott szőlők minden egyes gazdánál. Szerény nézetemből kiindulva, én ennek okát leginkább a talaj helytelen megmunkálásában keresem. Vannak ugyanis többféle okok is, melyeket alább szintén elő fogok sorolni.

Többször hallottam már egyes vidékek szőlősgazdáitól azt a panaszt, hogy drágán beszerzett oltott szőlői vissza esnek; levelei idő előtt elsárgulnak s lehullva nem ritkán ki is pusztulnak. Igen édes atyámfia ez ugy van. Beültetjük a gyökeres vesszőt a hogy ugy; felületesen egyszer-kétszer meg is kapáljuk — aztán a jó Isten oltalmára bizzuk. Ezen eljárás pedig már magában is öreg hiba.

Egy példát hozok föl: Mondjuk hogy, egy oltványoszlónk van, a melynek a talaján az oltványok alanyának minden tekintetben megfelel, ez a talaj kellőképpen lett megforgatva, tehát megfelelően előkészítve és végre a megfelelő sor és főkétávolságban kifogástalan és a szokványoknak megfelelő minőségű oltványokkal jól kiültetve.

Eredendő bajok tehát itt nincsenek, az adaptáció kérdése rendben van, az oltványok kifogástalanul jók voltak s a talaj előkészítő munkálatai is megfelelően végeztettek.

De nézzük e szőlőtáblát negyedik-ötödik évében. A gazda azt tapasztalja, hogy a szőlője nem olyan erőteljesen és nem olyan rakott természettel hozza hajtásait, mint azt az oltványoktól méltán várni lehetne, sőt már az előző évben is azt találta, hogy a termés ugyan viszonylag nagy volt, de a hajtások fejlődése azonban már akkor sem elégítette ki várakozását. Itt tehát ugymond, valami bajnak kell lenni, pedig hát mindent megadott a szőlőnek, a mit csak kellett és meg hozzá mennyibe kerültek az alapvető munkálatok? . . .

De vizsgáljuk meg közelebbről a szőlőnek talaját. Látni fogjuk, hogy a talaj kőkemény, a kapa, ha belevágjuk, vissza ugrik belőle, szóval éveken át csak felületesen volt megkapálva; ebben az esetben tehát a szőlő oltványok általános visszaesését a megmunkálás, a mivelés hiányossága idézi elő.

Miután a talaj hiányos mivelése évenként ismétlődik, senki sem csodálkozhatik azon, hogy az ilyen ültetvény tenyésztésében, fejlődésében és termőképességében hanyatlik, vagy mint mondani szoktuk, visszaesik.

*) Ajánlom a szőlősgazdák könyvét.

Onkényt tolul előre a kérdés. Ki a hibás? Először a gazda! Másodszor a gazda! És harmadszor is a gazda. De miért?...

Először hibás a gazda azért, mivel gazdálkodási szempontból fukarkodik és elegendő munkást nem állít szőlőjében, hogy azt rendes idejében elvégezhessék.

Másodszor, hibás a gazda azért, hogyha esetleg elegendő munkást ad is szőlőjének megmunkálásához, — de a munkások felületes munkát végeznek — csak azt lesik, mikor lesz dél — délután pedig az estét várják s így kárt tesznek a szőlőnek — de még nagyobb kárt a gazdának okoznak.

Végre, azért is hibás a gazda, hogy a napszamosokra nem ügyel; ki-ki olyan kapával megy szőlőt kapálni, a milyen neki tetszik — persze könnyű kapával; már pedig szőlőbe nagy nehéz kapa való, hogy a talajt jó mélyen föllazíthassa.

Itt a tél! Hólepel borítja a földet. A ránk köszöntött fagyos, hideg idő sokaknál a dologtalanság kezdetét jelenti. Megjöttek a hosszú unalmas téli esték. Ámde az iparkodó gazda talál munkát eleget. Ha mást nem, előszedegeti a padlásra eltett magvakat s nemük szerint rendre az asztalon szétteregeti, a szebben kifejlődött minőséget kiválasztja s az e célra készített s felírátt ellátott papirzacskókba szépen elhelyezi.

Igy járunk el aztán sorban az összes magvainkkal. Igaz ugyan, hogy ez a babra munka nem nyújt valami kellemes szórakozást, de a haszontalan, időt ölő kártyajátéknál csak mégis többet ér. Fáradságunk pedig gazdagon gyümölesöz akkor, mikor látjuk is, hogy az általunk elvetett saját termésünkből való csiraképes magvaink életnek indulnak. — Január hónapban a kertészgazda megkezdheti a melegágyak készítését s a hónap vége felé azokra földet hordva, borsóval, hónapos retekkel, karalábéval vagy salátával be is vetjük.

Nyiltér.

(E rovatban közölttekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógymód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, sziv, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 15 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének
Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézeten kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógymódja.

Közgazdaság.

Lenkikészítő- és feldolgozó-telep. Trencsénből jelentik, hogy Osztrólcuzky főispán a megye nagy-, közép- és kisbirtokosait értekezletre hívta ama módozatok megbeszélésére, hogyan lehetne a vármegyében lenkikészítő és feldolgozó-telepet létesíteni. Ugy látszik, hogy a telep felállítása rövidesen sikerülni fog.

Gazdasági előadások kisgazdák részére. Veszprémmegyében a megyei gazdasági egyesület a kisgazdák számára rendszeresített ismeretterjesztő előadásokat gazdasági eszközök néhány filléres tétel mellett való kisorsolásával kapcsolja össze. Ezáltal az előadásokra mindig nagy közönséget hoz össze. A kisorsolásra szánt gazdasági eszközöket, ekét, szecskavágót stb. egyes gépgyárak adják, a célra való tekintettel ingyen és a sorsolásból való bevételt a gazdasági egyesület pénztára javára fordítja. Előadásokat tartanak: Paur Ödön egyesületi titkár, Havas Jakab megyei állatorvos, Both Miklós gazdasági vándortanító.

Sóolcsósiparsó. A hivatalos lap karácsonyi száma közl. Lukács László pénzügyminiszter rendeletét a denaturált iparsó árának további olcsóbbátételéről. A rendelet értelmében január 1.-től kezdve a denaturált iparsó métermázsánként 60 fillérrel olcsóbb lesz az eddigi árnál, úgy, hogy a bányánál a II. számú denaturált sóért nagyban vétel esetén métermázsánként 2.—, kicsinyben vételnél pedig 2.37 koronát, az I. számú denaturált sóért pedig 40 fillérrel többet kell fizetni.

Kitüntetett gyümölcsfatenyésztők. A Magyar földhitelintézet a gyümölcsfatenyésztés terjesztése és megkedveltetése érdekében tíz évre, évenként 5000 korona jutalmi összeget ajánlott meg a földművelésügyi kormánynak. Ez összegből azokat tüntetik ki, a kik a gyümölcsfatenyésztés ismereteinek terjesztésében hatékonyan működnek közre. Tallián Béla földművelésügyi miniszter ez évre az első, 600 koronás jutalomdíjat Kisfaludy Ferencz técsői tanítónak ítélte oda. 400 koronás jutalomdíjat kaptak: Juhoff József katymazi és Pehán János öcsödi tanítók. 200 koronás jutalomban részesültek: Szigethy Ödön tapolczai, Német István tiszacsegei, Hangó Adorján megyaszói, Jankovics Béla nagyszőlősi, Hoffmann Miklós kisbecskereki, Iker János rábakovácsi, Kiss

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisebirtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V., Géza-utoza 2 (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzölja azonban, hogy a közép- és kisbirtokoson segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4%-os és 4½%-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4½%-os kölcsönök egyik módozata minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre birtokosok szívesen ad fölvilágosítást.

Géza szászcelegői, Lábos Endre leleczpolyáni, Kovács Ferenc bolhói, Benczédi János mócsi, Böhm Károly leimbachi, Schád János sárszentlőrinci, Stibló István dejtári, Kis Ferenc mezőbendi, ifj. Szathmáry Ferenc alsóvadászi, Csira István tiszavárkonyi tanítók.

A baromfitenyésztők a földmivelési miniszternél. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete decz. 21-én a képviselőházban köldöttsegileg tisztelgett Tallián Béla földmivelési miniszternél, üdvözölve abból az alkalomból, hogy a földmivelési kormány vezetését átvette és kérte, hogy az egyesületet tartsa meg jóindulatában. Tallián Béla földmivelési miniszter a küldöttség vezetőjének, Teleki Józsefné grófnénak szavaira válaszolva, meleg hangon mondott köszönetet az üdvözlésért s hangoztatta, hogy a kismemberek sorsát, gyarapodásának ügyét mindig szíven viseli, készséggel biztosította az egyesületet támogatásáról.

Régi gazdasági munkások megjutalmazása. Laszberg Rudolf gróf főispán felterjesztésére a földmivelésügyi miniszter 100—100 kor. jutalmakat utalványozott ki hosszú és hűséges szolgálata cselédek jutalmául. A jutalmat a következők kapják: Himódi István ponyvádpusztai, Kókai Ferenc könyvi, id. Soós István bonyi, Iván József betlehempusztai, Schmidmajer András ikrenyi, Kéri Antal pázmándfalui gazdasági cselédek és Finta János könyvi s Turi József esanaki gazdasági munkások.

Komáromvármegyében is több gazdasági cselédet tüntetett ki a miniszter a negyven éves szolgálati érdemmel és elismerő levéllel. A kitüntetéseket Sárközy Aurél főispán osztotta ki a hercegprimás bajcsi uradalmában szép ünnepség keretében, melyen az egész uradalmi tisztikar résztvett. Az ünnepély felvételére Banán volt, hol Zámor Béla nagybirtokos és a pannonhalmi főapátság cselédei kapták meg a kitüntetést. Végül még Sabran de Ponteves herceggnő birtokán kapott egy munkás jutalmat hű szolgálataért.

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: Tiszavidéki új 7.50 fejmegyei u. 7.50 pestmegyevidéki új 7.40 bánági 7.45 lácskaj új 7.55 A múlt hét óta az árak nem változtak.
Árpa: 5.45 kor. Rozs: 6.25 kor. Zab: 5.45 kor.
Tengeri: belföldi: 5.50 kor. Az árak nem változtak.

Szerkesztői üzenetek.

Id. H. J. Csobád. 1. Idegen telken ültetett fákat nincs joga kiszedni a volt bérlőnek. Menjenek panaszra a bírósághoz. 2. Az egyik hirt nem közöljük, mert öngyilkosságról szól. Máskor is kérünk tudósítást. — N. J. P. Csenka. A Szent József Könyvtársulatba még most is lehet jelentkezni (a múlt évi könyvilletményekre). Sorsjegyeiről jövő számban. — A Tanító-sorsjegyekről január 9-iki számunkban adunk felvilágosítást. — B. M. Csáktornya. A társulati könyveket elküldtük. Azóta már örömet is lelte a szép olvasmányokban. — S. J. Bars-Baracska. A Szent József Könyvtársulat különálló intézmény, tehát könyvilletményei nem képeznek ajándéktárgyat a Hírnök olvasói számára. F. Ferenc. Versét elteszszük, mint elismerést, emlékebe, de nem közölhetjük. — G. A. Szár. 1. Most már rendben van az előfizetése. 2. A társulat csak a tagdíj beküldése után küldheti a könyveket. 3. Bérmentve kapja. 4. Persze, hogy még most is gyűjthet a múlt évi könyvekre tagokat, meg az új esztendőre is. Köszönet. — B. A. Oszékova. Küldjék be a pénzt, akkor a könyvek postafordultával utnak indulnak. Z. E. Andrásfa. A szerkesztőség szépen köszöni az újévi jókívánatokat és hasonlóval viszonzja. Előfizetése márczius 31-ig szól.

— M. L. Csoór. Az igénykeresetet január 10-ig beadhatja a járásbíróhoz. A végrehajtót ne okolja, mert az törvényesen járt el. — A. F. B.-Kula. Így jár az, ki a zsidót pártolja. A keresztény boltosokat meg éppen a keresztények kerülik el. Nem is mehet panaszra, mert az ön vigyázatlanságán mult a dolog. — K. A. Somogy-Szt.-Miklós. Ugy a kép árát, mint a hátralékot, valamint az új félévre szóló előfizetést megkaptuk. Rendben van minden. — Z. K. Kisfalud. Mai „Jó könyvek” rovatunk megadja a választ. — M. M. J. 1. Kincstári postahivatal szolgálja köteles a lapokat díjtalanul széthordani, ellenben a hol nincs kincstári postahivatal, ott megszabott díj nélkül (1 példány 2 fillér) a szolgálta nem tartozik a postaküldeményeket hához vinni. 2. Lap és napár elment b. czimére. — H. J. Monok. 1. Gyakoriak az ilyen önkényes eljárások. A megyei választmányhoz kell fordulni, az megint itja a vizsgálatot. 2. Rövid uton elcsapni nem lehet őket. Ebben is előzetes vizsgálatot kell kérni. 3. Azt már nem tudjuk, hogy ott milyenek a viszonyok, de a főszolgabírónak mindenestre van rendelkezési és felügyeleti joga. — T. J. Oása. Ugy az előfizetést, mint a kép árát elkönyveltük. — Özv. P. J. Körtvélyes. Rendben van. Szívesen elvartunk, mert mi tudjuk legjobban, mily teher a szegénység. Viszont üdvözöljük!

M. kir. szabadalom és védjegyek által védve.

PURGO.

Egészsége érdekében

figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy székrekedés (dugulás) esetén a legenyhébb hatású czukorkaizü kítő hashajtó, a dr. Vámosy egyetemi m. tanár által felfedezett és m. kir. szabadalom által védett és védjegyzett „PURGO”, a mely nemcsak felnőtteknek, de gyermekeknek, sőt csecsemőknek is adható kítő eredménynyel. Bizonyítják ezt ugy Magyarország, mint a külföld legelőkelőbb egyetemi tanárai, kik közül felemlithetjük Prof. dr. Biedert titkos tanácsost, Prof. dr. Kohts strassburgi, Prof. dr. Novak drezdai, Prof. dr. Tunnicliffe londoni stb. stb. világ-hírű egyet. tanárokat. Nagy kitüntetés érte e zseniális magyar találmányt akkor, a midőn a „PURGOT”

Ő szentsége XIII. LEÓ PÁPA

vatikáni gyógytárába már többször rendelték.

»»»»»»»»»» I doboz ára I korona. ««««««««««
Kapható minden gyógytárban és a gyárosnál: „ANGYAL” gyógytár az egyetemi klinikának gyógyszerészáltója

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 39 b.

Hajfiatalító

eddig utólrhetetlen szer, mely az ósz hajnak néhány nap alatt visszaadja eredeti színét és fényét, megszünteti a korpaképződést és hajk hullást, nem festőszer, nem piszkít, lemosni nem lehet. Negyedliteres üveg ára 3 korona. Fülöp György-nél Budapest, Baross-utca 15. sz. és Török József gyógyszerházban, Király-utca 12.

Pserhofer J.

vértisztító-labdacsai

Valódi csak akkor, ha a doboz fedelén PSERHOFER J. név piros színben látható.

Évtizedek óta el vannak már e labdacok terjedve s nagyon kevés család létezik, ahol ez a rendkívüli házigyógyszer hiányzik.

E labdacokat az orvosok általában, de különösen oly bajknál ajánlják, a melyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint például: zavar az epekeringésben, májfájdalmak, a belek petyhüdtége, szélbántalmak, kólika, vértolulás az agyba, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vészesegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, sápkor stb. E vértisztító labdacok nagy előnye az, hogy szelíden hatnak, legkisebb fájdalmat sem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyén, sőt a gyermekek is bátran használhatják.

Minden egyes betegséget itt felsorolni, a melyekben e labdacok csodákat műveltek, teljesen lehetetlen. Ellenben minden tekercs labdacok mellett föltalálható a használati utasítás s azon a betegségeknek a leírása a melyekben a Pserhofer-féle vértisztító labdacok mindig használtak s mindig használni fognak, úgy, hogy a labdacok vevoje mindig tudja, milyen baj ellen veszi be — s mennyit vesz be a labdacokból. Megszámlálhatatlan haláiraival tisztelték meg azok, a kik egészségüket visszanyerték, helyszüké miatt azonban itt csak néhányat közlünk mutatónak.

Tisztelt uram! Neufelden, márczius 20.
Mítán a küldött tekercs pilulát a legjobb eredménnyel használtam, kérem nekem abból még két tekercset küldeni. Feleségem, ki minden lehetőt hiába használt, egy tekercs használata által, már egy hosszú évelig tartó makacs bajától szabadult meg, mert úgy nóm, mint a magam nevében legőszintébb köszönetemet fejezem ki. Mély tisztelettel Dallmann János, földművelő.

Nemes mentő! Saaz, január 5.
Ma 82 éves vagyok és az Ön istenadott pilulái nélkül már régen meghaltam volna. Ezeket már úgy megszoktam, hogy ezeket már évek óta nem tudom nélkülözni, mert egyedül ezek oka annak, hogy naponta bizonyos időben kétszer van székelésem, miáltal testileg frissen és erősen érzem magam, mintha csak 50 éves lennék. Kérem nekem megint 5 tekercset küldeni, de egész frissen. Ezer hálaival Luttich Teréz.

Tekintes Pserhofer urnak! Az Ön pilulái valóban kitűnőek, ezek nem olyanok, mint más hirdetett szerek, hanem tényleg segítenek. Nem tudom Önnek leírni, hogy mennyit szenvedtem. Székelésem csak minden 4-ik napon volt, gyomor- és fejfájás, lábaim és kezeim reszkettek. Már azt véltem, hogy meghalok. Véletlenül az Ön piluláira lettem figyelmeztetve. Rövid használat után egészségem helyre állt és Önnek köszönhetem egészségemet. Kérem nekem egy barátom részére, ki gyomorbántalmakban szenved még 3 tekercset küldeni, mert neki is szeretnék segíteni. Isten áldja az Ön kitűnő piluláit. Tisztelettel Hiller Erzsébet, Cavareno.

E labdacokból 1 doboznak, a mely 15 labdacot tartalmaz 21 kr. s egy tekercsnek 6 dobozzal 1 frt 5 kr. az ára.

Az összeg előre beküldése es.tében, portómentes szállítással:

1 tekercs labdac	1 frt 25 kr.	4 tekercs labdac	4 frt 40 kr.
2 " " "	2 " 30 "	5 " " "	5 " 20 "
3 " " "	3 " 35 "	10 " " "	9 " 20 "

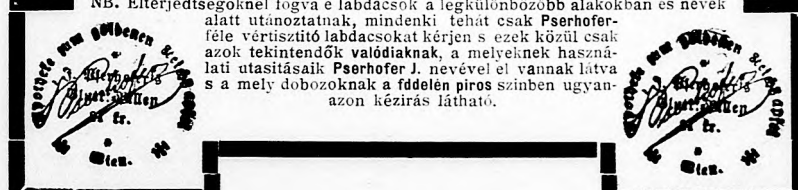
Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik.

Egyedüli készítő és fészétküldési hely:

PSERHOFER J. gyógyszerháza WIEN, I., Singerstrasse 16.

Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12.

NB. Elterjedtségük miatt fogva e labdacok a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utanoztatnak, mindenki tehát csak Pserhofer-féle vértisztító labdacokat kérjen s ezek közül csak azok tekintendők valódiaknak, a melyeknek használati utasításai Pserhofer J. nevével el vannak látva s a mely dobozoknak a fedelén piros színben ugyanazon kézírás látható.

FOGAK

szájpadlás és gyökéreltávolítás nélkül 3 koronától. Az általam készített és Párisban kiténtetett fogsorok nagyon megszokhatók és rágaszra kitűnően használhatók.

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 50, 1 emelet,
(a Royal szállóval szemben) d. e. 9—12 és d. u. 3—7-ig. Fogtechnikai munkák reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünneppon is. Olcsó árak. Részletfizetés.

A FŐTISZTELENDŐ PAPSÁG

részére állandóan nagy raktárt tart papikabátokban, Ferencz József öltönyök városi és utazó bundák

és mindennemű kész ruhákban a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett az

„ANGOL KIRÁLY”

Budapesten, IV., Károly-körut 16.

Külön mértékosztály!

Első délmagyarországi

oltárépítő, szobrász és aranyozó műintézet

Temesvár Józsefváros, Bonnáz-utca (a zárúval szemben)

Kitüntette a kereskedelmi miniszter által nagy díszoklevéllel és aranyéremmel.

Felhívom a n. é. közönség figyelmét műteremre, melyben készítek oltárokat, szőszéket, keresztúkat, szentsírt és teljes templomi berendezéseket igen jutányos árban. Különösen ajánlom dombornú stációs képeimet, melyek raktáron készítenek vannak. Kőszlop fülkében erős kőmasszából polichromo festéssel 85—82 cm méretű egyenként 80 korona, kisebb képkerettel együtt 75—80 cm. polichromo festéssel művésziesen kidolgozva egyenként 50 korona. Ezenkívül ajánlom dusan berendezett raktáromat, a melyben Jézus és Mária szíve, Szent Antal, István, Imre, László, Erzsébet, Vendel, Ágnes, Borbála, Katalin és a milyen szentet csak kívánnak nálam mind kapható igen jutányos árban.

Bármilyen szent szobor fából faragva és polichromirozva:

Cm. 100 110 120 140 150

Kor. 100 120 140 160 180

Kőmasszából polichromirozva:

Cm. 100 110 120 140 150

Kor. 75 100 110 120 145

Fontos kiszolgálásért kezeskedik az intézet jó hírneve.

NAGY NEP. JÁNOS

oltárépítő, szobrász és aranyozó

Temesvár Józsefváros, Bonnáz-u. 6. sz., saját ház.

+Soványág.+

Szép telt testformát nyerhet D. Steiner Ferencz és Társa Berlin, keleti erópora által. — Kitüntette aranyéremmel Páris 1900. Egészségügyi kiállítás és Hamburg 1901. Jótállunk arról, hogy 6—8 hét alatt 30 fontot gyarapodik. Orvosi rendelés. Szigoruan becsületes — nem csalás. Számtalan öszönölevél. Egy doboz ára használati utasítással 2 korona 50 fill. utalványozva vagy utánvételezve kapható.

Török József gyógyszerháza Budapest (55) VI., Király-utca 12.

PAZMANEUM

NYOMDA ES

IRODALMI VÁLLALAT BUDAPESTEN,

VIII., Mária-utca II.

A legnagyobb gonddal és izléssel készít minden e szakmába vágó munkát.

Óvja az egészségtől
Ezernél több kiváló orvos ajánlja!

KRISTÁLY ÁSVÁNYVIZ

Aranyozás kivánsra mindenková díjazottan készítek. — Vízre 25 vagy 50 úvegben létezik a savardíjat oda és az úres úvegkért vissza tart a

SZT. LUKÁCSFURDÓ-KÜTVÁLLALAT BUDA

A huszadik század csodája

a Hübner Pádual Szent Antal balsamának gyógyereje.

A következő betegségekben egy szenvedő se mulassza el e kitérő gyógyszer használatát. Mindennemű gyomor bajok, alhasi bántalmak, női bajok, vese- és májbajok, szívdobogás, nyavalyatörés, fejfájás és hideglelés.

4 korsó elhasználása után a teljes gyógyulás beáll!

A gyógyszer kőkorsókban van, egy korsó ára 1 korona 20 fillér, négy korsó megrendelésnél ingyen csomagolás és postaköltség. Minden korsónál a szigorú használati utasítás mellékelve van.

Egyedül kapható a feltaláló
HÜBNER JÓZSEF gyógyszerésznel
BAJA, JÓKAI-UTCZA.

TÖRV. VÉDVE.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótléku használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

A Szent Rókus-kórházban 188 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett. Évtizedek óta nagy sikerrel használják csúsz és köszvény ellen a **KRIEGER-féle**

REPARATOR.

Nagy üveg 2 korona. — Kis üveg 1 korona
Óvaskodjunk utáztatoktól. Főraktár:
Budapest, VIII., Kávin-ter.
Kapható a Gyógyszertárakban
Postai szétküldés naponta.

Szent Antal hívei részére

MŰFOGAK és fogsorok jótállás mellett

tételemek be, javítások olcsón elvállaltatnak. — Vidékiek részére a műfogak gyorsan készíttetnek.

NOVÁK MÁRTON

régi, többszörösen kitért fogműtermében

IV., Városház-utca 3. sz. (volt Granátos-utca).

Angster József és fia

Kalocsa-érseki orgona-épitők.

Orgona- és harmonium-gyár Péosett.

Ké arany, 1 ezüst és 1 nagy művészi díszmel kitértve.

Ajánljuk kitérő hangú és erős szerkezetű légnyomata (pneumatika) orgonáinkat, melyek a rendkívül könnyű játékmód és regisztrálás mellett még azon nagy előnyvel bírnak, hogy a templom nedvessége és az időjárás viszontagságai semmi befolyást nem gyakorolnak rájuk.

Legjobb bizonyítja műveink jószágát, hogy kitértünk eddig 300-nál több új orgona kitért. ki.

Raktáron kitérő hangú harmoniumok minden nagyságban. — Mindennemű javításokat, hangolásokot és átepitéseket olcsón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Tüdőbaj gyógyítható!!

Bastillo fenyőszirup, mely évek hosszú során át fényes gyogyeredményeivel feltűnést keltett és mint igen áldásosan ható szer van elismerve, nemcsak mint kitérő csillapító, hanem pompásan gyogyító szer a legkülönbözőbb mell- és tüdőbajoknál. Csillapítja a köhögést, vércöpést, nyálkaoldó, megszünteti a rekedtséget, a lélegzést könnyíti, fájdalomcsillapító, szünteti az éjjeli izzadást, étvágygerjesztő és végül álmozható.

Oh! jaj megfojtez az átkozott éjjeli izzadást, étvágygerjesztő és végül álmozható!

Éljen! A Bastillo-szirup csakhamar megszabadított.

Ne mulassza egy beteg sem ezen szer használatát, mely rövid idő alatt meghozza a várva várt gyógyulást. Figyelmeztetés! Teljes felgyógyuláshoz legalább 12-15 üveg szükségeltetik. Egy üveg ára 2 K. 40 fillér (postán küldve csomagolás fejében 40 fillérrel, több postabér nélkül). 5 üveg rendelésénél, ha a pénzt előre küldik be, csomagolás és postaszállítási díj ingyen.

Főraktár:
Hoffenreich Károly gyógytára,
Budapest, IX, 47., Soroksári-utca 12.